

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1945 kl. 4 em.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion om viss ändring av 13 § i ordningsstadgan för riksdagens första kammare.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 11, av herr *Bondeson*, har hemställts, att kammaren behagade besluta att 13 § första mom. i ordningsstadgan för kammaren erhåller följande ändrade lydelse: Ledamot, som yttrar sig inför kammaren, skall, därest ej fråga är endast om kort genmäle, tala stående från den särskilda plats, som är för talare bestämd.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Frågan om riksdagsledamots rätt att tala från sin plats i kammaren har, som motionären påpekar, vid flera tillfällen varit föremål för behandling. 1930 års kommitté för reformering av riksdagens arbetsformer ansåg sig böra ifrågasätta införande av ett stadgande om skyldighet för kammarledamöter att som regel yttra sig från den särskilda talarstolen. En dylik regel skulle för kamrarnas ledamöter och stenografer samt för åhörarna på läktarna underlätta ett tydligare uppfattande av anförandena. Vid 1933 års riksdag, vilken behandlade 1930 års reformförslag med avseende på riksdagens arbetsformer, framhöll emellertid första kammarens tredje tillfälliga utskott i sitt utlåtande nr 1, att det icke kunde förorda en bestämmelse om obligatoriskt användande av talarstolen, men utskottet underströk önskvärdheten av att talare i större utsträckning ville begagna den särskilda talarstolen. Kammaren anslöt sig till utskottets mening. Andra kammarens sjätte tillfälliga utskott ansåg sig för närvarande — hette det i utlåtandet — icke heller kunna förorda en ifrågasatt obligatorisk bestämmelse om begagnande av särskild talarstol men uttalade i likhet med förstakammarutskottet önskvärdheten av att talare mera begagnade den särskilda talarstolen. Även andra kammaren anslöt sig till utskottsförslaget.

Utskottet vill icke bestrida att vissa olägenheter äro förknippade med bruket att tala från bänkplats. Svårigheten för kammarledamöter och åhörare på läktarna att uppfatta vad som säges skulle synbarligen minskas om anförandena höllos från den särskilda talarstolen. Olägenheter för det stenografiska upptecknandet av yttranden, som hållas från bänkplats, kunna även påvisas. Då emellertid valfriheten att tala från bänkplats eller från kammarens särskilda talarstol fortfarande liksom 1933 torde värdesättas

av kammarens övervägande flertal, finner sig utskottet endast böra understryka de uttalanden, som år 1933 gjordes — om önskvärdheten av ett flitigare begagnande av talarstolen — och hemställer,

att föreliggande motion, I: 11, icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 februari 1945.

På utskottets vägnar:

HERMAN ERICSSON.

Närvarande: herrar *Ericsson, Carlström, Persson, Söderkvist, Lodenius, Fahlander, Nilsson* och *Sundelin*.
